

Den 11 november 2022
Till skolminister Lotta Edholm,
Utbildningsdepartementet, Stockholm

Fråga angående det försenade beslutet om reviderad timplan för grundskolan

Historielärarnas förening har sedan länge pekat på behovet av fler undervisningstimmar i historia i den svenska skolan. Aktuell forskning visar hur lärare som undervisar i historia på mellan- och högstadiet upplever en akut tidsbrist (Persson 2017; Olofsson 2019; Jarhall 2020). Detta bekräftas också i ett antal offentliga utredningar och rapporter. **Avpassningen mellan den tid som står till förfogande och det centrala innehållet som anmodas, framstår som särskilt problematiskt i so-ämnena i allmänhet, och historia i synnerhet** (jfr t.ex. Wahlström och Sundberg 2015; Skolverket 2018, Skolverket 2019). Bristen på tid leder till att många elever i praktiken aldrig får någon undervisning i det sena 1900-talets historia och sålunda saknar historiska perspektiv på många av de avgörande framtidsfrågorna i vår egen tid. Förmågor som källkritiskt tänkande och hantering av historiska begrepp blir också svåra att utveckla när undervisningstiden är knapp (Rosenlund 2021). Enskilda fördjupningar, grupparbeten, diskussioner, estetiska arbetsformer, besök på historiska platser och museer nämns som exempel på moment som får allt mindre utrymme. Historieundervisningen blir både mer ytlig och forcerad (Wahlström och Sundberg 2015, Persson 2017, Skolverket dnr 2018:10).

Det är mot bakgrund av detta som HLF upprepade gånger framfört kritik mot historieämnets ringa utrymme på skolschemat. I den rådande timplanen kan enskilda elever i värsta fall få nöja sig med **116 undervisningstimmar historia under hela den nioåriga grundskoletiden**. HLF har redan tidigare påpekat att Sverige sedan decennier har haft betydligt färre historieundervisningstimmar än i våra jämförbara grannländer (Ludvigsson 2019).

När Skolverket för snart två år sedan skickade ut ett förslag på ny timplan för grundskolan på remiss (Dnr 6.1.1-2020:495), och sedan under förra året lämnade över ett likartat förslag till dåvarande regeringen, mottogs det av oss i HLF med stor tillfredsställelse. Som vi såg det var detta ett första viktigt steg på vägen att tillgodose de behov grundskolans elever har av en undervisning som motsvarar det omfattande centrala innehållet och krav som den reviderade kursplanen i Lgr 22 adresserar. Nu har det gått ett drygt år sedan det att Skolverket lämnade sitt förslag. **Landets grundskolor har redan påbörjat arbetet med den nya läroplanen Lgr22, men det tillhörande förslaget till ny timplan har ännu inte verkställts**. Den lärare som undervisar i historia har således fortfarande att hantera en särskilt utmanande avvägning mellan vad som å ena sidan påbjuds i rådande styrdokument (där det centrala innehållet t.o.m. i vissa avseenden ökat i historia efter 2022) och den undervisningstid som i dagsläget står till förfogande. Det faktum att beslutet om den efterlängttade (och till Lgr22 tillhörande) revideringen av grundskolans timplan dröjer, skapar oro bland våra medlemmar. **Vi i Historielärarnas förening vill därför med detta brev åter understryka betydelsen av att Skolverkets förslag till timplan verkställs snarast**. Vi ställer två frågor till statsrådet:

1. Har du för avsikt att verkställa Skolverkets förslag om ny timplan, med en betydande ökning av undervisningstid till skolämnet historia?
2. Vi noterar skrivningar i Tidö-avtalet som kan tolkas som att regeringen har för avsikt att utverka nya ämnesplansreformer. Vad innebär detta för den nyss verkställda reformen för grundskolan (Lgr22) och de förslag till nya ämnesplaner för gymnasiet (Gy25) som Skolverket presenterade den 16/9 i år?

Med vänliga hälsningar

Anders Persson,
Ordf. Historielärarnas förening